
Zápis ze zasedání studijní komise AS UK dne 6. května 2015

Přítomni: Mgr. David Hurný, Mgr. Cyril Brom, Ph.D., Bc. Markéta Havelková, Mgr. Jan Kříž, Miroslav Kyselica, Mgr. Miroslav Makajev, Bc. Ondřej Novotný, Jakub Polách, Bc. Michal Zima, Jakub Horký, Mgr. Daniel Toropila, Mgr. Michal Tuláček

Hosté: Vojtěch Tomášek (RUK), Stanislav Štech (RUK), Jitka Feberová (Ústřední knihovna), Martin Maňásek (ÚVT), Milena Králíčková (RUK), Jan Royt (RUK), Eva Semerádová (studijní odbor), Edita Sobotková Šilerová (studijní odbor), Jindřich Brejcha (PřF)

1. Schválení programu

Byl přesunut bod o poplatcích spojených se studiem, Cyril Brom navrhl bod „Vyjádření k situaci s nejmenováním profesorů“, bod byl zařazen jako předposlední bod programu. Nový program byl schválen tichým souhlasem.

2. Schválení zápisu z minulého zasedání

K zápisu nebyly zaslány žádné připomínky. Zápis byl schválen tichým souhlasem.

3. Poplatky spojené se studiem

Markéta Havelková představila svůj problém s poplatky – v navazujícím magisterském studiu náleží studentům bez poplatků pouze standardní doba studia, tedy 2 roky, a to i v případě, že odstudoval bakalářské studium za 3 roky. Prorektorka Králíčková řekla, že to tak je, ale že tato změna není rozhodnutí UK, UK si to tak nepřeje, ale je to tak v souladu se zákonem o vysokých školách. Předchozí praxe v takovém souladu nebyla a musela být v návaznosti na rozsudek NSS změněna. Prorektorka zdůraznila, že poplatky za studium plní stipendijní fondy fakult a nejdou univerzitě. Je možné navrhnout panu rektorovi, aby zvážil vydání opatření, které by umožnilo 2+1 roky navazujícího magisterského studia bez poplatků.

Jakub Horký upozornil na to, že výklad UK je v rozporu se zákonem. Předmětný rozsudek NSS, na který právní odbor UK odkazuje, se totiž ve skutečnosti vůbec nezabýval délkou nMgr. studia, ale úplně jinou věcí - zda v případě úplně odlišného studia absolventa se započítávají či nezapočítávají jeho předchozí neúspěšná studia před absolvováním. V pasáži, kterou cituje předkládací zpráva této nedávné novely Statutu UK, a ze které má toto údajně vyplývat, se soud ničemu takovému nevěnuje. Dnes proto neexistuje žádný judikát, který by odůvodňoval tuto unáhlenou změnu. Ze zákona přitom plyne přesný opak. Výjimku, kterou je v § 58 odst. 4 větě první vyloučeno navazující studium, je nutné aplikovat i pro větu druhou. Rozhodně nebylo smyslem ani účelem zákona, aby výjimka byla v první větě aplikována a v druhé už ne. Z kontextu zřetelně plyne, že slovy "dalšího studia" ve druhé větě je myšleno "tohoto dalšího studia". Nedávno změněný předpis UK je proto nezákonný a v případě, že UK bude tyto poplatky účtovat, hrozí, že studenti budou podávat správní žaloby, které budou úspěšné.

Prorektorka odpověděla, že na interpretaci UK se shodli kancléř i právní odbor rektorátu a debata o správném výkladu rozsudku by tady v komisi nevedla k ničemu. Jakub Horký odpověděl, že si je vědom, že toto není primárním cílem studijní komise, ale vzhledem k tomu, že situace je akutní, je vhodné, aby to zde alespoň zaznělo. Dále se vyjádřila Edita Sobotková Šilerová, která poukázala na to, že dle NSS rozlišuje zákonodárce mezi pojmy „student“ a „absolvent“ s určitým záměrem, což do té doby nebylo univerzitou respektováno.

Jan Kříž se zeptal, zda je skutečně jisté, že to budou všechny veřejné VŠ vykládat jako 2+0, aby nebyla UK jediná a ostatní univerzity by vykládaly zákon ve smyslu 2+1 bez poplatku. Navrhl, aby UK a případně i další univerzity apelovaly na případnou legislativní změnu (například aby to bylo zaneseno do novely zákona o VŠ). Prorektorka odpověděla, že si nemyslí, že bychom se měli primárně řídit tím, jak tyto záležitosti řeší ostatní vysoké školy, ale tím, co si myslíme, že je správné.

Edita Sobotková Šilerová také v reakci na Cyrila Broma vysvětlila, že poplatky nebudou vyměřeny absolventům, kteří mají ve své historii nějaká neúspěšná studia, ale nakonec nějaké studium úspěšně zakončili a poté přešli na další stupeň studia. Přechem na další stupeň se dřívější neúspěšná studia smažou.

Ondřej Novotný se zeptal, zda by bylo tedy výhodné, aby student ve druhém ročníku navazujícího magisterského studia zanechal, nastoupil znovu do prvního ročníku nMgr., nechal si vše uznat a odstudoval bezplatně. Ostatní se shodli, že ano, že takto by poplatky neplatil.

David Hurný se ještě jednou chtěl ujistit, zda již současní studenti navazujícího magistra, kteří jdou do třetího ročníku, budou mít od září vyměřeny poplatky. Prorektorka to potvrdila. Dále se David Hurný zeptal, zda tedy bude poplatek vyměřen i současným studentům třetího ročníku navazujícího magisterského studia. I to bylo potvrzeno, přijde jim složenka do konce května.

Markéta Havelková se zeptala, jak je to s tím, když někdo protáhne jen o pár dní kvůli termínu zápisu a státnic. Edita Sobotková Šilerová odpověděla, že podle opatření rektora jsou poplatky prominuty, pokud je překročení doby studia kratší než jeden měsíc.

Cyril Brom se zeptal, jak velký výpadek pro stipendijní fond by to byl. Studijní odbor odpověděl, že na to sice analýzu mají, ale ne s sebou, takže tuto otázku nemohou zodpovědět.

Jan Kříž upozornil, že situace je vysoce nepřijemná pro studenty, kteří celé studium plánují s tím, že mají zadarmo 2+1, ale teď se dozví, že příští rok musí platit. Prorektorka zdůraznila, že tato informace šla vedením fakult na začátku roku, pokud se tedy nedostala ke studentům, je to odpovědnost fakult. Komise zvažovala různé způsoby, jak dostat informaci studentům.

Jakub Horký apeloval na to, aby v případě, že se nezmění výklad zákona zastávaný rektorátem, bylo rektorovi doporučeno, aby urgentně přijal alespoň příslušnou změnu opatření o prominutí těchto poplatků, protože tato změna se týká obrovského množství studentů a v případě, že se ukáže, že tento právní názor je skutečně nezákonný, hrozí, že UK bude tyto spory hromadně prohrávat.

Studijní komise AS UK doporučuje J. M. panu rektorovi, aby zahrnul možnost studovat bezplatně 3 roky, resp. 2+1, navazujícího magisterského studia například studentovi, kteří své bakalářské studium vystudovali řádně za 3 roky, do seznamu úlev pro snížení či odpuštění poplatků za studium na UK.

11 (pro) – 0 (proti) – 0 (zdržel se)

Studijní komise AS UK doporučuje J. M. panu rektorovi využít všech svých možností pro to, aby nebyli současní studenti navazujícího magisterského studia v prvním roce po uplynutí standardní doby studia zatíženi platbou za delší studium.

11 – 0 – 0

Doporučujeme provést co nejdříve analýzu dopadu změny poplatkové agendy na stipendijní fondy a o výsledku informovat studijní proděkany fakult a dále studijní a ekonomickou komisi AS UK.

10 – 0 – 1

Jakub Horký upozornil dále na to, že pokud někdo studuje delší dobu, a poté absolvuje, smažou se nyní pro účely vyměňování poplatků za delší studium všechna neúspěšná studia. V připravované novele zákona o VŠ je znění, podle kterého by se mazaly pouze roky odstudované ve „stejném typu studia“, nikoliv všechny roky, jak tomu je nyní. Zároveň není jasné, co se myslí tím „typem studia“ v daném kontextu. Na druhou stranu do října se na základě nesprávného výkladu UK tyto roky nemazaly vůbec.

4. Prostupnost studia

Bod představil prorektor Štech a seznámil komisi s novinkami v této oblasti. V mezidobí se objevily výstupy – metodika pro studenty a metodika pro fakulty. Dále byla řešena otázka, jak vyrovnávat náklady fakult na učení studentů z jiných fakult, původním návrhem bylo uzavírání bilaterálních smluv mezi fakultami, nově se jeví jako nejlepší řešení zařadit tuto problematiku do nově připravovaných pravidel pro rozdělování rozpočtu.

Studijní komise AS UK vzala na vědomí stav v oblasti prostupnosti studia.

Přijato tichým souhlasem

5. Hodnocení vzdělávací činnosti jako celku

Podle novely zákona o VŠ bude muset být na univerzitě systém hodnocení vzdělávací činnosti. To by mělo být základním pilířem přílohy vnitřní zprávy, která bude muset být přiložena k žádosti o institucionální akreditaci. Na hodnocení vzdělávací činnosti nebude navázáno rozdělování financí. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně složité téma, byla ustavena pracovní skupina, která na tom bude pracovat. Fakulty se bojí, že to bude další administrativní zátěž, se kterou se budou muset vyrovnat. Studijní odbor by ale velice nerad, aby to tak fakulty vnímaly, proto se s nimi budou snažit kooperovat. Analýza by měla několik částí – hodnocení kvality výuky studenty, absolventy, hodnocení kvality výuky vyučujícími, hodnocení doktorského studia, hodnocení infrastruktury studia (přístup k počítačovým učebnám, databázím), případně i hodnocení kvality závěrečných prací (a jejich posudků). Vše by se zatím mělo vztahovat na prezenční studium, nikoliv na kombinované nebo zahraniční studium. Jednotlivé hodnotící kategorie budou stanoveny podle návratnosti, vyváženosti, časové náročnosti a účelovosti. Bylo by možné, aby byl nominován do pracovní skupiny někdo za studijní komisi AS UK, nicméně už v ní je za 3. LF člen studijní komise Josef Fontana.

Jan Kříž se zeptal na časový harmonogram zavádění hodnocení. Prorektor odpověděl, že toto hodnocení bude navázané na přijetí novely zákona o VŠ, během prázdnin by měla být hotová koncepce, na podzim by měl proběhnout pilotní test na některých fakultách, vše se musí stihnout tak, aby již příští akademický rok bylo možné hodnocení provést. Markéta Havelková navrhla, aby byl do pracovní skupiny nominován za komisi její předseda David Hurný.

Studijní komise AS UK bere na vědomí informace o přípravě hodnocení vzdělávací činnosti

Schváleno tichým souhlasem.

Studijní komise AS UK doporučuje zařadit předsedu studijní komise Davida Hurného do pracovní skupiny hodnocení kvality vzdělávací činnosti a skupiny hodnocení kvality studenty doktorského studia.

6. Situace na etnologii FF UK

Prorektor Štech si myslí, že není vhodné používat akreditace jako „nástroj“. Původně měla etnologie akreditaci pouze na dostudování, následně se to změnilo na mimořádné prodloužení, protože jinak by vznikla asi dvouletá mezera, kdy by nemohlo být vypsáno přijímací řízení, nicméně to bylo i přesto vypsáno. Mezitím podali propuštění zaměstnanci stížnost k akreditační komisi s tím, že akreditace byla výrazně změněna a nemůže být náležitě obsazena, když oni odchází z fakulty. Dalo by se zjednodušeně říci, že FF již postupuje podle nové akreditace, přestože platná je akreditace původní. Dalším problémem je, že zaměstnanci byli propuštěni v průběhu semestru, takže nemohli své studenty doučit, natož přezkoušet. Další kroky budou projednávány v kolegiu rektora.

7. Doktorské studium

Prorektor Royt upozornil, že některé fakulty mají rezervy v elektronickém hodnocení doktorského studia. Od 2015 by měli být tímto způsobem hodnoceni všichni studenti prvního ročníku. Přípravují se změny vnitřních předpisů UK týkající se doktorského studia, například formy zkoušek, členů komisí, možnosti videokonference se zahraničními oponenty, natáčení obhajob a podobně. Prostředky na stipendia pro doktorandy jsou velice nízké a musí být rozhodně navýšeny. U některých oborů je možné mít prostředky ještě z grantů, některé fakulty také nechávají své doktorandy učit, za což dostávají na základě smlouvy další finance.

Jindřich Brejcha se ptal například na stav stipendií na regionálních univerzitách. Prorektor odpověděl, že tam mají někdy méně doktorandů a mají prostředky z operačních programů, díky čemuž mají více peněz. Plošný základ, který dostává univerzita od ministerstva, je však stejný na všech univerzitách (90 tisíc na rok na studenta), k tomu něco univerzita připlácí podle své ekonomické situace (UK 3 600 Kč na měsíc), případně něco doplňují i fakulty. Prorektorka Králíčková však upozornila, že z toho základu se nedá vycházet, protože to není vše, co doktorandi dostanou. Všichni se nicméně shodli, že základ je velice nízký a žít se z něj nedá. Prorektor Royt řekl, že nevýhody pražských univerzit (vyšší životní náklady + méně prostředků na projekty z operačních programů) jsou dlouhodobě známé a neustále na ně upozorňují. Prorektor Konvalinka dodal, že to je politické rozhodnutí a snaží se tyto problémy řešit na vládní úrovni, ale odpovědí mu je, že má snížit počet doktorandů a sehnat na ně prostředky jinde. Dále odpověděl na dotaz, jak je tomu na zahraničních univerzitách – mnohdy není základ vůbec žádný a veškeré prostředky získávají doktorandi z projektů, grantů a na stipendiích od soukromníků. Eva Semerádová doplnila, že doktorandi mohou ještě žádat o účelové, ubytovací a sociální stipendium.

Jan Kříž požádal, aby studijní odbor předložil analýzu, jak se výše stipendia měnila v průběhu minulých let. Studijní odbor souhlasil, že data dodá.

Eva Semerádová na dotaz potvrdila, že pokud má doktorand ve svém individuálním studijním plánu pedagogickou činnost, musí ji vykonat, ale fakulta mu za to nemusí platit.

David Hurný se zeptal prorektora Konvalinky na SVV – zda má vedení představu, jak tyto prostředky fakulty utrácejí. Část těchto prostředků jde na GA UK, druhá část se rozděluje právě fakultám dle určitého algoritmu. Očekává se, že budou fakulty používat na vědu a že nebudou rozdělovány plošně. Rektor, prorektor i Rada vlády se shodují, že prostředky mají být rozdělovány na základě soutěže, prostředky jsou ze státního rozpočtu, a proto může Rada univerzitu tlačit k tomu, aby je využívala tímto způsobem. Jindřich Brejcha upozornil, že soutěže jsou problematické v tom, že projekty hodnotí zaujatí lidé.

K situaci postdoků řekl prorektor Royt, že situaci se pokusil vylepšit prorektor Konvalinka projektem START, který se jemu samotnému líbil a měl jeho podporu. Po jeho neúspěchu se budou pokoušet dál o něco podobného. Prorektor Konvalinka řekl, že bohužel univerzita nemá další prostředky, které by mohla použít na financování postdoků. Další jeho koncepce podpory mobility a vzniku nových vědeckých skupin bude projednávána na kolegiu rektora a následně v komisích a na plénu AS. Dále by měl pokračovat projekt UNCE. K tomu by měl přibýt program, kterým by byly podpořeny například jen dva špičkové týmy ročně, což by nemělo velký vliv na rozpočet UK a tyto skupiny by se mohly stát „vlajkovými loděmi“ UK. Každý doktorand může být fakultou hodnocen několikrát ročně, a to dokonce i selektivně jen některý doktorand. Fakulta může takového „problémového“ doktoranda hodnotit již po krátké době, dají mu horší hodnocení, což znamená nižší stipendium. Pokud se bude situace opakovat, mohou mu ukončit studium. Některé fakulty bohužel tuto možnost moc nevyužívají. Michal Tuláček upozornil na možné problémy, když budou studenti hodnoceni selektivně, protože mohou namítat diskriminaci. Studijní obor nicméně uznává, že odůvodnění mnoha rozhodnutí je problematické.

Studijní komise AS UK vzala na vědomí informace z agendy doktorského studia.

Přijato tichým souhlasem.

8. Institucionální plán

Studijní komise AS UK doporučuje vedení univerzity, aby v metodickém pokynu pro fakulty byla povinnost vypisovat okruh „tvůrčí práce studentů směřující k inovaci vzdělávací činnosti“.

7 – 0 – 0

9. Zálohování SIS

Michal Tuláček seznámil studijní komisi s informacemi, které se týkají dlouhodobého zálohování dat ve studijním informačním systému. Dle informací z UVT je SIS zálohován na externích médiích pouze po dobu dvou měsíců. SIS

zároveň obsahuje auditní logy, ze kterých lze dovodit informace o změnách v informačním systému, pokud proběhly standardní cestou. Neexistuje však dlouhodobá záloha, která by umožnila získat informace o tom, jaká data byla v informačním systému před více než dvěma měsíci. Michal Tuláček dále navrhnul, že by pro začátek mělo stačit odložit pásku se zálohou jednou za semestr na polici, takže by pro dlouhodobou archivaci dat např. po dobu 20 let mohl stačit sklad s polici, kde by bylo 40 pásek. Tyto zálohy by např. mohly být opatřeny kvalifikovaným časovým razítkem, aby bylo možné dokázat, kdy vznikly, a že se jejich obsah od té doby nezměnil.

Martin Maňásek z ÚVT potvrdil, že SIS je zálohován tímto způsobem, ale ubezpečil studijní komisi, že pro účely obnovení dat po havárii jsou postupy UVT dostačující. SIS je zálohován na dvou nezávislých místech, a to jak online replikovanou databází, tak na páskách. Pokud by selhala online replikace systému, je vždy k dispozici den stará záloha na páskách. Není však prováděna dlouhodobá archivace dat mimo databázi informačního systému. Zároveň poukázal na to, že je nutné určit účel, pro který se bude archivace provádět, protože se mění verze databázových systémů, zálohovací média časem degradují apod. Podle požadovaného účelu je pak možné zvolit odpovídající přístup k archivaci těchto dat.

Mgr. Toropila podotkl, že je velký rozdíl mezi prostým dlouhodobým ukládáním dat, využitelným k případné forenzní analýze a mezi skutečnou archivací dat s mnoha možnými účely.

Dr. Feberová představila pár možností pro archivaci dat, kterými se zabývala. Problémem je, že tyto archivy se platí podle objemu dat, proto je důležité si ujasnit, jaká data tam ukládat. Komise diskutovala o potřebě archivace dat z různých systémů univerzity.

Studijní komise AS UK vyzývá vedení univerzity, aby podniklo kroky k zajištění dlouhodobé archivace dat uložených v systémech SIS a whois.

7 – 0 – 0

10. Vyjádření k situaci s nejmenováním profesorů

Studijní komise AS UK sleduje situaci týkající se nepodepsání dekretů tří docentů navržených ke jmenování profesorem. Studijní komise plně podporuje kroky rektora, které v této věci doposud učinil.

6 – 0 – 1

11. Různé

Jakub Polách se vrátil k tématu předčasného vydávání diplomů. Shrnul problémy, které s tím souvisejí, o kterých se mluvilo na minulém zasedání komise. Dále se řešila možnost překladu diplomu přímo univerzitou, případně dvoujazyčná verze diplomu nebo mít dva vzory diplomu, jeden klasický a druhý dvoujazyčný. Student by pak mohl na vlastní žádost obdržet diplom v dvoujazyčném vzoru s rychlým vydáním za cenu toho, že nebude tak pěkný a tradiční. Dalším problémem diplomů UK je jejich velikost a plastická razítka. Na nemožnost ověřování diplomů na CzechPointu by mohli být studenti upozorněni na promoci.

Zapsala: Tereza Svobodová

Ověřil: Mgr. David Hurný 19. 5. 2015

[ke stažení](#)